

SZEŚCIOR (6) nm

e jasne; -or-.

sg f N sześciora (3). ◇ A sześcioreę (1). ◇ n A sześcioro (1). ◇ pl N subst sześciory (1). ◇ [A subst sześciory.] [W znac. 1. użycia sg + rzeczownik mają sens pl.]

[Składnia przydawki w pl: te sześciory.]

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. s.v. sześcioro.

1. Liczebnik zbiorowy przymiotnikowy (2) :

a. [Stanowiący całość złożoną z sześciu różnych części [pl]: Ale nad te sześciory członki swe Polska dalej nie idzie [...], która [...] zgromadzona jest z oracza, z rzemieś(1)nika [...]; z kupca [...]; z żołnierza [...]; z króla [...], z kapłana [...]. Którąkolwiek część z Polski jako z ciała, z tych części wytargniesz, wszystkie Koronę Polską stargasz *OrzPolic* 83.]

b. W funkcji liczebnika głównego odnosi się do poszczególnych obiektów [w tym: sg (1), pl (1)] (2) : Ian S. opifuie przez trąby łżeści ániołów/ łżeścioro prześládowanie haeretykow [= przez heretyków]/ ktore miało być od czáfów Apostoľkich/ aż do łkończenia światá *WujNT* 857.

a. Odnosi się do przedmiotów konkretnych (1) : Sefcziori treperelle s perlami do reku. Dwadzieścia i iedni trepereli ze zlotem do reku *WyprKr* 109.

2. Liczebnik mnożny; w połączeniu z liczebnikiem głównym pełni funkcję mnożnika w działaniu arytmetycznym (3) : Sześciorá łżeść/ vczyni trzydzieści y łżeść. *GrzepGeom* F2; Sześciorá trzydzieści/ vczyni łto y ósmdzieśiat. *GrzepGeom* M2v, M.

3. Wyrażenia przyimkowe (1) :

»w sześcioreę« = prawdopodobnie: w sześciu miejscach [Svetoni *Tranquilli Vita Neronis XXXVIII*, na którego powoľuje się autor: *per sex dies septemque noctes ea clade saevitum est*] (1): [Nero] Stáre budowanie w łżeściorę zápalił w nocy *BielKron* 145.

[»w sześcioreę« = na sześć części: Weźmi Pomorańcow/ á roskraway ie wpoďluz ná czworę albo włżeściorę *SienHerb* 536a (Linde).

»w sześcioreę« = sześć razy; w funkcji liczebnika przysłówkowego wielokrotnego: Ale może to on [car moskiewski] sobie za sobole zjednać, że i w pięcioreę i w sześcioreę koronę mu pošlą *ListyZygmAug* 1553/253.]

KW, (DK)